

**Путівник рішень Суду ЄС (Євродайджест),
прийнятих у вересні 2024 року***

Путівник містить огляди рішень Суду ЄС, прийнятих у вересні 2024 року, які тлумачать окремі положення актів права ЄС.

Рішення Суду ЄС розглядаються як прецеденти та є частиною *acquis* ЄС. Окремі рішення Суду ЄС містять роз'яснення (тлумачення) правильного розуміння та застосування актів права ЄС й Установчих договорів Союзу. Ці рішення є важливими в контексті імплементації положень права ЄС у національне законодавство.

Вивчення рішень Суду ЄС та інших інтерпретаційних документів ЄС щодо імплементації відповідних актів права ЄС є складовою аналізу відповідності зобов'язанням держави у сфері європейської інтеграції та праву ЄС.

Для ознайомлення з Путівником перейдіть за посиланням:

<https://padlet.com/rservvru/2024-9fi0gatcu90m8fmj>

ЗМІСТ

<i>Свобода, безпека та правосуддя</i>	4
<i>Конкурентна політика</i>	9
<i>Соціальна політика</i>	11
<i>Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів</i>	12
<i>Сільське господарство</i>	13

Свобода, безпека та правосуддя

Рішення Суду від 19 вересня 2024 року (Справа С-501/23, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Федерального суду правосуддя Німеччини)¹.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статті 3(1) Регламенту (ЄС) 2015/848 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про провадження у справі про банкрутство (далі – Регламент (ЄС) 2015/848)² у поєднанні зі статтею 2(10) цього Регламенту та подано в рамках провадження між компанією А та Федеральною землею Берлін щодо провадження у справі про неплатоспроможність компанії А.

Федеральний суд правосуддя вирішив призупинити провадження у справі та направив такі питання до Суду ЄС для попереднього вирішення:

1) чи слід тлумачити перше речення третього абзацу статті 3(1) Регламенту (ЄС) 2015/848 у поєднанні зі статтею 2(10) як таке, яке означає, що місце діяльності фізичної особи, яка здійснює незалежну підприємницьку або професійну діяльність, означає місце заснування, навіть якщо ця діяльність здійснюється без залучення людських ресурсів або активів;

2) якщо відповідь на перше питання негативна, чи слід тлумачити перше речення третього підпункту статті 3(1) Регламенту (ЄС) 2015/848 як таке, яке означає, що місце діяльності фізичної особи, яка здійснює незалежну підприємницьку або професійну діяльність, не означає місце заснування;

3) якщо відповідь на питання 2 негативна, чи слід тлумачити статтю 3(1) Регламенту (ЄС) 2015/848 як таку, яка означає, що у випадку, якщо фізична особа, яка здійснює незалежну підприємницьку або професійну діяльність, не має місця заснування у значенні статті 2(10), місцем її заснування вважається місце проживання такої особи відповідно до першого речення четвертого підпункту статті 3(1) цього Регламенту, за відсутності доказів протилежного.

Висновки Суду.

1. Третій абзац статті 3(1) Регламенту (ЄС) 2015/848 слід тлумачити як такий, який означає, що поняття основного місця діяльності фізичної особи, яка здійснює незалежну підприємницьку або професійну діяльність, у розумінні цього положення, не відповідає поняттю місця заснування, визначеному у статті 2(10) цього Регламенту.

2. Третій абзац статті 3(1) Регламенту (ЄС) 2015/848 слід тлумачити як такий, який означає, що стосовно фізичної особи, яка здійснює незалежну підприємницьку

¹ Judgment of the Court (Eighth Chamber) of 19 September 2024 (C-501/23 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Bundesgerichtshof (Federal Court of Justice, Germany). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=290215&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3601318>

² Consolidated text: Regulation (EU) 2015/848 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015 on insolvency proceedings (recast). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02015R0848-20220109>

або професійну діяльність, за відсутності доказів протилежного, вважається, що місцем заснування може вважатися основне місце ведення бізнесу цієї особи, навіть якщо ця діяльність не потребує залучення людських ресурсів або будь-яких активів.

Рішення Суду від 26 вересня 2024 року (Справа С-792/22, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Апеляційного суду м. Брашов (Румунія))³.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статей 1(1) і (2) та статті 5(1) Директиви Ради 89/391/ЄЕС від 12 червня 1989 року про запровадження заходів, покликаних заохочувати до покращення безпеки та охорони здоров'я працівників на роботі (далі – Директива 89/391/ЄЕС)⁴, а також статті 31(1) Хартії основних прав Європейського Союзу (далі – Хартія)⁵ і подано в рамках кримінального провадження, порушеного проти МГ, працівника компанії Energotehnica, обвинуваченого в недотриманні встановлених законом заходів із безпеки та охорони здоров'я, а також у ненавмисному вбивстві.

Апеляційний суду м. Брашов звернувся до Суду ЄС за роз'ясненням таких питань:

1) чи слід тлумачити статті 1(1) і (2) та 5(1) Директиви 89/391/ЄЕС у поєднанні зі статтею 31 Хартії та принципом ефективності як такі, що виключають законодавство держави-члена, як його тлумачить конституційний суд цієї держави-члена, згідно з яким остаточно рішення адміністративного суду про кваліфікацію події як «нещасного випадку на виробництві» має силу *res judicata* в кримінальному суді, якщо це законодавство не дозволяє спадкоємцям працівника, який став жертвою цієї події, бути заслуханими в провадженні, що вирішує питання про те, чи такий нещасний випадок на виробництві мав місце;

2) чи слід тлумачити принцип верховенства права ЄС як такий, що виключає законодавство держави-члена, згідно з яким звичайні національні суди не можуть, під загрозою дисциплінарного переслідування, відмовлятися за власною ініціативою від застосування рішень конституційного суду цієї держави-члена, якщо вони вважають, у світлі тлумачення, наданого Судом ЄС, що ці рішення порушують права осіб, які впливають з Директиви 89/391/ЄЕС.

Висновки Суду.

1. Статті 1(1) і (2) та 5(1) Директиви 89/391/ЄЕС у поєднанні з принципом ефективності та статтею 47 Хартії мають тлумачитися як такі, що виключають

³ Judgment of the Court (First Chamber) of 26 September 2024 (C-792/22 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Curtea de Apel Braşov (Court of Appeal, Braşov, Romania). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=290412&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3600152>

⁴ Consolidated text: Council Directive of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work (89/391/EEC). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01989L0391-20081211>

⁵ Charter of Fundamental Rights of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012P%2FTXT>

законодавство держави-члена, як його тлумачить конституційний суд цієї держави-члена, згідно з яким остаточне рішення адміністративного суду про кваліфікацію події як «нещасного випадку на виробництві» має силу *res judicata* в кримінальному суді, який виносить рішення про цивільну відповідальність, що впливає з дій, в яких обвинувачується відповідач, якщо це законодавство не дозволяє спадкоємцям працівника, який став жертвою цієї події, бути заслуханими в провадженні, що вирішує питання про те, чи такий нещасний випадок на виробництві мав місце.

2. Принцип верховенства права ЄС слід тлумачити як такий, що виключає законодавство держави-члена, згідно з яким звичайні національні суди не можуть, під загрозою дисциплінарного переслідування, відмовлятися за власною ініціативою від застосування рішень конституційного суду цієї держави-члена, якщо вони вважають, у світлі тлумачення, наданого Судом ЄС, що ці рішення порушують права особи, які впливають з Директиви 89/391/ЄЕС.

Рішення Суду від 5 вересня 2024 року (Справа С-603/22, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Окружного суду м. Слупськ (Польща))⁶.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статті 47 Хартії основних прав Європейського Союзу (далі – Хартія)⁷, статті 2 та статті 19(1) Договору про Європейський Союз⁸, Директиви (ЄС) 2016/800 Європейського Парламенту та Ради від 11 травня 2016 року про процесуальні гарантії для дітей, які є підозрюваними або обвинуваченими в кримінальних провадженнях (далі – Директива 2016/800)⁹, статті 12(2) і статті 13 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2013/48/ЄС від 22 жовтня 2013 року про право доступу до захисника в кримінальних провадженнях і в провадженнях за європейським ордером на арешт, а також про право інформувати третіх осіб про перебування під вартою, право спілкуватися з третіми особами та з представниками консульства під час перебування під вартою¹⁰, статті 3 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2012/13/ЄС від 22 травня 2012 року про право на інформацію в кримінальних провадженнях (далі – Директива 2012/13/ЄС)¹¹, статей 7(1) і (2) та

⁶ Judgment of the Court (Third Chamber) of 5 September 2024 (C-603/22 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Sąd Rejonowy w Słupsku (District Court, Słupsk, Poland). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=D742DFC72BBF2CE95EC3FBFC78691803?text=&docid=289805&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3594127>

⁷ Charter of Fundamental Rights of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012P%2FTXT>

⁸ Consolidated version of the Treaty on European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02016M%2FTXT-20240901>

⁹ Directive (EU) 2016/800 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on procedural safeguards for children who are suspects or accused persons in criminal proceedings. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj>

¹⁰ Directive 2013/48/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 on the right of access to a lawyer in criminal proceedings and in European arrest warrant proceedings, and on the right to have a third party informed upon deprivation of liberty and to communicate with third persons and with consular authorities while deprived of liberty. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013L0048>

¹¹ Directive 2012/13/EU of the European Parliament and of the Council of 22 May 2012 on the right to information in criminal proceedings. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012L0013>

10(2) Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2016/343/ЄС від 9 березня 2016 року про посилення певних аспектів презумпції невинуватості та право бути присутнім на судовому засіданні в кримінальних провадженнях¹², а також принципів верховенства, прямої дії та ефективності права ЄС і подано в рамках кримінального провадження, порушеного проти неповнолітніх M.S., J.W. і M.P., обвинувачених у незаконному проникненні до будівлі колишнього центру відпочинку.

Окружний суд м. Слупськ звернувся до Суду ЄС за роз'ясненням щодо таких питань:

1) чи слід тлумачити статті 6(1) – (3) Директиви 2016/800 у світлі статті 18 цієї Директиви як такі, що виключають національне законодавство, яке, по-перше, не передбачає надання дітям, які є підозрюваними або обвинуваченими, допомоги захисника – за необхідності, призначеного судом – до допиту поліцією або іншим правоохоронним чи судовим органом і, щонайпізніше, до їх першого допиту, по-друге, дозволяє допитувати таких дітей як підозрюваних за відсутності захисника? Якщо відповідь на це питання є ствердною, чи може суд, який розглядає кримінальну справу, відмовитися від застосування такого національного законодавства;

2) чи слід тлумачити статті 2(1) та (3) Директиви 2016/800 як такі, що виключають національне законодавство, яке передбачає, що право на допомогу захисника, призначеного судом, автоматично припиняється для осіб, які на момент відкриття щодо них кримінального провадження були дітьми, але згодом досягли 18-річного віку, оскільки таке законодавство не дозволяє визначити, чи є застосування цієї Директиви або деяких її положень і, відповідно, прав, викладених у ній, доцільним, беручи до уваги всі обставини справи, включаючи зрілість і вразливість цих осіб. Якщо відповідь на це питання є ствердною, чи необхідно суду, який розглядає кримінальну справу, відмовитися від застосування такого національного законодавства;

3) чи слід тлумачити статтю 4(1) Директиви 2016/800 у світлі статті 5(1) цієї ж Директиви як таку, що виключає національне законодавство, яке не передбачає, що діти, які є підозрюваними або обвинуваченими в кримінальному провадженні, отримують необхідну інформацію про їхні права відповідно до статті 3 Директиви 2012/13/ЄС, а також про права, встановлені Директивою 2016/800, разом з особою, яка несе батьківську відповідальність, щонайпізніше до того, як ці діти вперше будуть допитані поліцією або іншим правоохоронним чи судовим органом, простою та доступною мовою, яка враховує особливі потреби та вразливість цих дітей;

4) чи слід тлумачити статтю 19 Директиви 2016/800 як таку, що виключає національне законодавство, яке в рамках кримінального провадження не дозволяє

¹² Directive (EU) 2016/343 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on the strengthening of certain aspects of the presumption of innocence and of the right to be present at the trial in criminal proceedings. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32016L0343>

суду визнавати недопустимими обвинувальні докази, що містяться в заявах, зроблених дитиною під час допиту поліцією з порушенням права на доступ до захисника, передбаченого статтею 6 Директиви 2016/800? Якщо відповідь на це питання є ствердною, чи необхідно суду, який розглядає кримінальну справу, відмовитися від застосування такого національного законодавства;

5) чи повинен прокурор на стадії досудового розслідування відмовитися від застосування положень національного законодавства, що суперечать законодавству ЄС, із метою забезпечення ефективного захисту прав неповнолітніх підозрюваних, і, з цією метою, чи повинен він або вона зберігати свою незалежність і неупередженість від можливого втручання виконавчої влади;

6) чи виключають статті 2 і 19(1) Договору про Європейський Союз та стаття 47 Хартії національне законодавство, яке дозволяє міністру юстиції видавати наказ про негайне відсторонення судді від виконання своїх обов'язків.

Суд зазначив про недопустимість п'ятого та шостого питань. Суд установив, що п'яте питання не має на меті тлумачення права ЄС з об'єктивною метою вирішення справи в основному провадженні, а є загальним і гіпотетичним. Шосте питання згідно з позицією Суду не відповідає об'єктивній потребі вирішення справи в основному провадженні, а має на меті отримання від Суду загальної оцінки національного законодавства, не пов'язаної з цією справою.

Висновки Суду.

1. Статті 6(1) – (3) Директиви 2016/800 у світлі статті 18 цієї ж Директиви слід тлумачити як такі, що виключають національне законодавство, яке, по-перше, не передбачає надання дітям, які є підозрюваними або обвинуваченими, допомоги захисника – за необхідності, призначеного судом – до допиту поліцією або іншим правоохоронним чи судовим органом і, щонайпізніше, до їх першого допиту, і, по-друге, дозволяє допитувати таких дітей як підозрюваних за відсутності захисника.

2. Статті 2(1) та (3) Директиви 2016/800 слід тлумачити як такі, що виключають національне законодавство, яке передбачає, що право на допомогу захисника, призначеного судом, автоматично припиняється для осіб, які на момент відкриття щодо них кримінального провадження були дітьми, але згодом досягли 18-річного віку, оскільки таке законодавство не дозволяє визначити, чи є застосування цієї Директиви або деяких її положень і, відповідно, прав, викладених у ній, доцільним у світлі всіх обставин справи, включаючи зрілість і вразливість цих осіб.

3. Статтю 4(1) Директиви 2016/800 у світлі статті 5(1) цієї ж Директиви слід тлумачити як таку, що виключає національне законодавство, яке не передбачає, що діти, які є підозрюваними або обвинуваченими у кримінальному провадженні, отримують разом з особою, яка несе батьківську відповідальність, щонайпізніше до того, як ці діти вперше будуть допитані поліцією або іншим правоохоронним чи судовим органом, простою та доступною мовою, яка враховує особливі потреби та вразливість цих дітей, інформацію про їхні права відповідно до статті 3 Директиви 2012/13/ЄС, а також про права, встановлені Директивою 2016/800.

4. Статтю 19 Директиви 2016/800 слід тлумачити як таку, що не виключає національне законодавство, яке в рамках кримінального провадження не дозволяє суду визнавати недопустимими обвинувальні докази, що містяться в заявах, зроблених дитиною під час допиту поліцією з порушенням права на доступ до захисника, передбаченого у статті 6 Директиви 2016/800, за умови, однак, що в рамках кримінального провадження суд має можливість, по-перше, перевірити, чи було дотримано це право у світлі статті 47 та статті 48(2) Хартії, і, по-друге, зробити всі висновки з цього порушення, зокрема, щодо доказової сили доказів, отриманих за цих обставин.

Конкурентна політика

Рішення Суду від 19 вересня 2024 (Справа С-236/23, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Касаційного Суду Франції)¹³.

Предмет справи полягає у тлумаченні статей 3 і 13 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/103/ЄС від 16 вересня 2009 року про страхування цивільної відповідальності у зв'язку з використанням моторних транспортних засобів та забезпечення виконання обов'язку щодо страхування такої відповідальності¹⁴.

Клопотання було подано в рамках провадження між Mutuelle assurance des travailleurs mutualistes (Matmut) і TN, MAAF assurances SA, Fonds de Garantie des assurances obligatoires de dommages (FGAO), PQ про недійсність договору страхування цивільної відповідальності власника транспортного засобу.

Касаційний Суд Франції зупинив провадження для попереднього вирішення такого питання:

чи слід статті 3 і 13 Директиви 2009/103/ЄС тлумачити як такі, що виключають визнання недійсним договору страхування цивільної відповідальності власника транспортних засобів щодо пасажирів, який є потерпілим, якщо ця особа також є страхувальником і навмисно зробила неправдиву заяву на момент укладення договору, який став підставою для її недійсності.

Висновки Суду.

Суд постановив, що статті 3 та 13 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/103/ЄС від 16 вересня 2009 року мають тлумачитися таким чином, що у випадку, якщо суд не встановить факту зловживання правами, виключають дію національного законодавства, відповідно до якого: (і) можливо заперечувати проти вимог пасажирів транспортного засобу, який є потерпілим від дорожньо-

¹³ Judgment of the Court (First Chamber) of 19 September 2024 (Case C-236/23 Mutuelle assurance des travailleurs mutualistes (Matmut) v TN, MAAF assurances SA, Fonds de garantie des assurances obligatoires de dommages (FGAO), PQ). InfoCuria. Case-Law. URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=DOC&pageIndex=0&docid=290210&part=1&doclang=EN&text=&dir=&occ=first&cid=3967681>

¹⁴ Directive 2009/103/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 relating to insurance against civil liability in respect of the use of motor vehicles, and the enforcement of the obligation to insure against such liability. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02009L0103-20231223>

транспортної пригоди, якщо він або вона також є страхувальником, із підстав недійсності договору страхування цивільної відповідальності щодо використання автотранспортних засобів внаслідок неправдивої заяви, зробленої цим страхувальником під час укладення цього договору щодо особи водія відповідного транспортного засобу, та (ii) страховик, у випадку, якщо така недійсність фактично не може бути застосована щодо такого «пасажира, який постраждав», може отримати відшкодування всіх сум, які він сплатив цьому пасажиру на виконання договору страхування, шляхом подання позову проти цього пасажира на підставі його навмисних протиправних дій під час укладення відповідного договору, оскільки таке відшкодування позбавить положення вказаної Директиви будь-якої практичної дії, непропорційно обмежуючи право потерпілого отримати компенсацію шляхом обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів.

Рішення Суду від 26 вересня 2024 року (Справа С-768/21, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Адміністративного суду м. Вісбаден (Німеччина))¹⁵.

Предмет справи. Це клопотання про попереднє рішення стосується тлумачення статей 57(1)(a) і (f), 58(2) і 77(1) Регламенту (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, а також про скасування Директиви 95/46/ЄС (далі – Регламент (ЄС) 2016/679)¹⁶ та подано в рамках провадження між TR і землею Гессен щодо невиконання Уповноваженим землею Гессен з питань захисту даних і свободи інформації своїх повноважень.

Адміністративний суд м. Вісбаден вирішив зупинити провадження та направити таке питання до Суду для попереднього рішення:

чи слід розуміти статті 57(1)(a) та (f), 58(2)(a)–(j) та 77(1) Регламенту (ЄС) 2016/679 таким чином, що якщо наглядовий орган виявляє, що обробка персональних даних порушила права суб'єкта даних, наглядовий орган завжди повинен вживати заходів відповідно до статті 58(2) цього Регламенту.

Висновки Суду.

Статті 57(1)(a) та (f), 58(2)(a)–(j) та 77(1) Регламенту (ЄС) 2016/679 слід тлумачити таким чином, що коли було встановлено порушення прав суб'єкта персональних даних, наглядовий орган не зобов'язаний здійснювати коригування

¹⁵ Judgment of the Court (First Chamber) of 26 September 2024 (C-768/21 request preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Verwaltungsgericht Wiesbaden (Administrative Court, Wiesbaden, Germany)). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=290402&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3599721>

¹⁶ Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>

та, зокрема, накладати адміністративний штраф відповідно до статті 58(2), якщо такі дії не є відповідним, необхідним або пропорційним актом для усунення виявленого недоліку.

Соціальна політика

Рішення Суду від 26 вересня 2024 року (Справа C-164/23, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС Високого суду Сегеда (Угорщина))¹⁷.

Предмет справи полягає в тлумаченні статті 9(3) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 561/2006 від 15 березня 2006 року про гармонізацію певного соціального законодавства стосовно дорожнього транспорту, внесення змін до регламентів Ради (ЄЕС) 3821/85 та (ЄС) 2135/98, і скасування Регламенту Ради (ЄЕС) 3820/85¹⁸.

Клопотання подано в рамках провадження між VOLÁNBUSZ Zrt. («Volánbusz»), приватним акціонерним товариством, зареєстрованим в Угорщині, яке надає послуги з перевезення громадським транспортом, і Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal (Адміністрація медьє (області) Бач-Кішкун, Угорщина) щодо законності попередження, винесеного цій компанії за порушення обов'язку фіксувати робочий час водіїв, яких вона наймає.

Високий суд Сегеда зупинив провадження для попереднього вирішення питань:

1) чи слід тлумачити статтю 9(3) Регламенту (ЄС) № 561/2006 таким чином, що поняття «оперативний центр працедавця, де розташована база водія» охоплює місце, наприклад, зовнішнє депо для транспортних засобів, з якого відповідний водій зазвичай починає виконання своєї зміни, та до якого він / вона повертається після закінчення зміни під час звичайного виконання своїх функцій і без конкретних вказівок від свого роботодавця щодо цього;

2) чи має значення для реалізації мети цієї норми, з одного боку, наявність санітарних приміщень чи зон відпочинку в такому місці, а з іншого, географічна близькість цього місця до місця проживання водія?

Висновки Суду.

Суд постановив, що статтю 9(3) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 561/2006 від 15 березня 2006 року про гармонізацію певного соціального законодавства стосовно дорожнього транспорту, внесення змін до регламентів Ради (ЄЕС) 3821/85 та (ЄС) 2135/98, і скасування Регламенту Ради (ЄЕС) 3820/85 слід тлумачити таким чином, що поняття «оперативний центр працедавця, де

¹⁷ Judgment of the Court (Third Chamber) of 26 September 2024 (Case C-164/23 VOLÁNBUSZ Zrt. V Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal. InfoCuria. Case-Law. URL:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=290413&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3601318>

¹⁸ Regulation (EC) No 561/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the harmonisation of certain social legislation relating to road transport and amending Council Regulations (EEC) No 3821/85 and (EC) No 2135/98 and repealing Council Regulation (EEC) No 3820/85. An official website of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32006R0561>

розташована база водія» означає місце, наприклад, зовнішнє депо для транспортних засобів, що підпадають під сферу дії цього Регламенту, з якого відповідний водій зазвичай починає свою зміну і до якого він повертається в кінці цієї зміни під час звичайного виконання своїх функцій і без дотримання конкретних інструкцій свого роботодавця щодо цього. Водночас не має значення наявність у такому місці санітарних вузлів чи зон відпочинку. Проте географічна близькість місця проживання цього водія може бути взята до уваги, але сама по собі вона не є вирішальною.

Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів

Рішення Суду від 26 вересня 2024 року (Справа С-330/23, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Регіонального суду Дюссельдорфа (Німеччина))¹⁹.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статті 6а(1) та (2) Директиви Європейського Парламенту та Ради 98/6/ЄС від 16 лютого 1998 року про захист споживачів у контексті зазначення цін на продукти, які пропонують споживачам (далі – Директива 98/6/ЄС)²⁰, та було подано в рамках провадження між об'єднанням споживачів землі Баден-Вюртемберг і компанією А щодо інформації про зниження цін у рекламі цієї компанії, пов'язаної з продажем продуктів харчування.

Регіональний суд вирішив призупинити провадження у справі та направив такі питання до Суду ЄС для попереднього вирішення:

- 1) чи можна тлумачити статтю 6а(1) та (2) Директиви 98/6/ЄС як таку, яка означає, що відсоток, зазначений в оголошенні про зниження ціни, може стосуватися лише попередньої ціни в розумінні статті 6а(2) Директиви 98/6/ЄС;
- 2) чи слід тлумачити статтю 6а(1) та (2) Директиви 98/6/ЄС як таку, яка означає, що акцент у рекламі, який має на меті підкреслити розумну ціну пропозиції (наприклад, опис ціни як «ціновий акцент»), у випадку його використання в оголошенні про зниження ціни, повинен стосуватися попередньої ціни в розумінні статті 6а(2) Директиви 98/6/ЄС.

Висновки Суду.

Статтю 6а(1) та (2) Директиви 98/6/ЄС слід тлумачити як таку, яка вимагає, щоб зниження ціни на товар, оголошене продавцем у вигляді відсотка або у формі рекламної заяви (пропозиції), покликаної підкреслити вигідний характер оголошеної ціни, визначалося на основі «попередньої ціни» в розумінні пункту 2 цієї статті.

¹⁹ Judgment of the Court (Eighth Chamber) of 26 September 2024 (C-330/23 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Landgericht Düsseldorf (Regional Court, Düsseldorf, Germany). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=290415&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3600722>

²⁰ ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 98/6/ЄС від 16 лютого 1998 року про захист споживачів у контексті зазначення цін на продукти, які пропонують споживачам. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_004-98#Text

Сільське господарство

Рішення Суду від 12 вересня 2024 року (Справа С-557/23, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Високого суду Сегеда (Угорщина))²¹.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 1308/2013 від 17 грудня 2013 року про встановлення спільної організації ринків сільськогосподарських продуктів та про скасування регламентів Комісії (ЄЕС) 922/72, (ЄЕС) 234/79, (ЄС) 1037/2001 і (ЄС) 1234/2007 (далі – Регламент (ЄС) 1308/2013)²² та було подано в рамках провадження між компанією А та Управлінням регіонального уряду Бач-Кішкун щодо рішення зазначеного органу накладити штраф на компанію з метою захисту прав споживачів.

Високий суд вирішив призупинити провадження у справі та направив такі питання до Суду ЄС для попереднього вирішення:

1) чи слід тлумачити статтю 83(5) Регламенту (ЄС) 1308/2013 як таку, яка виключає національне законодавство, подібне тому, що розглядається в основному провадженні, що накладає на продавців зобов'язання за надзвичайних обставин пропонувати для продажу низку сільськогосподарських продуктів, що підпадають під дію цього Регламенту, за дозволеною фіксованою ціною та в кількостях, визначених не на основі середньоденних обсягів, реалізованих продавцем у звітному році, а, незалежно від цього, на основі середньоденних обсягів, які продавець мав на складі у звітному році;

2) чи слід тлумачити статтю 90а(3) Регламенту (ЄС) 1308/2013 як таку, яка виключає національне законодавство, подібне тому, що розглядається в основному провадженні, яке передбачає обов'язкове накладення штрафу навіть у випадку, коли продавець у день, коли проводиться перевірка, запропонував на продаж певну кількість сільськогосподарської продукції, що підпадає під дію цього Регламенту, у кількості, яка дорівнює середньодобовій кількості, реалізованій ним на ринку у звітному році, і у випадку, коли така продукція є доступною для споживача.

Висновки Суду.

Регламент (ЄС) 1308/2013 має тлумачитися як такий, який виключає національне законодавство, що, з огляду на надзвичайні обставини, по-перше, вимагає від продавця пропонувати на продаж певну сільськогосподарську продукцію, яка підпадає під дію цього Регламенту, за регульованою ціною та в середньодобовій кількості, зафіксованій на складі продавця, і, по-друге, передбачає

²¹ Judgment of the Court (Third Chamber) of 12 September 2024 (C-557/23 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Szegedi Törvényszék (Szeged High Court, Hungary). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=290015&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&oc=first&part=1&cid=3601318>

²² РЕГЛАМЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ (ЄС) № 1308/2013 від 17 грудня 2013 року про встановлення спільної організації ринків сільськогосподарських продуктів та про скасування регламентів Комісії (ЄЕС) № 922/72, (ЄЕС) № 234/79, (ЄС) № 1037/2001 і (ЄС) № 1234/2007. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_020-13#Text

обов'язкове накладення штрафу в разі порушення зобов'язань, установлених цим національним законодавством.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*